



## 198

### **Wet van 2 april 1991, houdende invoering van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek houdende het overgangsrecht, tweede stuk (Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (twaalfde gedeelte))**

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de aanpassingen in de wetgeving aan de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek bepalingen van overgangsrecht vereisen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

#### **TITEL 1. ALGEMENE BEPALINGEN**

##### **Artikel 1**

1. In de volgende bepalingen wordt onder «de wet» verstaan de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W., doch met uitzondering van het tweede, vierde en vijfde gedeelte van die wet.

2. De artikelen 68a tot en met 75, 78 lid 1, 79 tot en met 81, 117, 120, 173 en 182 Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek gelden mede ter regeling van het overgangsrecht in verband met de wijziging door de wet in de wetgeving buiten de Boeken 3, 5, 6 en 7 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

##### **Artikel 2**

Ter zake van een dwangbevel, een bevelschrift of rechterlijk verlof tot verkoop, vóór het in werking treden der wet uitgevaardigd, blijft het voordien geldende recht van toepassing. Onverminderd het bepaalde in artikel 19 geschiedt de tenuitvoerlegging nadien met toepassing van de voorschriften der wet.

## **TITEL 2. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN HET BURGERLIJK WETBOEK**

### **AFDELING 1. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN BOEK 1**

#### **Artikel 3**

Op rechtshandelingen die een echtgenoot vóór het in werking treden van de wet heeft verricht, blijven de artikelen 87 tot en met 89 van Boek 1, zoals die toen golden, van toepassing.

#### **Artikel 4**

Op rechtshandelingen die een echtgenoot vóór het in werking treden van de wet in strijd met het toen geldende artikel 97 van Boek 1 heeft verricht, blijft het toen geldende artikel 98 van Boek 1 van toepassing.

#### **Artikel 5**

De tweede en de derde zin van artikel 97 lid 1 van Boek 1 zijn van hun in werking treden af mede van toepassing op de goederen die reeds voordien in de gemeenschap waren gevallen.

#### **Artikel 6**

Artikel 376 van Boek 1, zoals dat gold tot aan het tijdstip van het in werking treden van de wet, blijft van toepassing op hetgeen de minderjarige op dat tijdstip aan de voogd na het einde van diens bewind nog schuldig was gebleven. De vorige zin is van overeenkomstige toepassing na het einde van een curatele.

### **AFDELING 2. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN BOEK 2**

#### **Artikel 7**

Artikel 4 lid 1 van Boek 2 bepaalt mede de gevolgen van de daar genoemde gebreken in de oprichting van een rechtspersoon, welke vóór het in werking treden van de wet is geschied.

#### **Artikel 8**

Op een besluit van een orgaan van een rechtspersoon dat vóór het in werking treden van de wet is genomen, blijven de artikelen 11 tot en met 13 van Boek 2, zoals die toen golden, van toepassing.

#### **Artikel 9**

Op de vereffening van het vermogen van een rechtspersoon, die nog niet is voltooid op het tijdstip van het in werking treden van de wet, zijn de artikelen 23 tot en met 23c van Boek 2 van toepassing, behalve voor zover dit zou nopen tot het ongedaan maken van alsdan reeds in overeenstemming met het voordien geldend recht getroffen maatregelen. De wet wordt niet van toepassing ten aanzien van onderwerpen waaromtrent vóór haar in werking treden een rechterlijke uitspraak is gevraagd.

#### **Artikel 10**

Op een vereniging die op het tijdstip van het in werking treden van de wet bestaat, worden de wijzigingen van de artikelen 37, 38, 39 en 41a van Boek 2 van toepassing nadat drie jaren na dat tijdstip zijn verstreken.

### **Artikel 11**

Op het tijdstip van het in werking treden van de wet wordt een aandeel in een naamloze vennootschap of een beperkt recht daarop verkregen, indien alsdan is voldaan aan het voorschrift van artikel 86 of artikel 196, en dat aandeel niet reeds voordien op grond van de toen geldende tekst van dat artikel was geleverd.

### **Artikel 12**

Artikel 21 lid 1, aanhef en onderdeel b van Boek 2, is gedurende drie jaren van het tijdstip van het in werking treden van deze wet af niet van toepassing op een stichting, waarvan de statuten niet voldoen aan de wijzigingen welke in artikel 286 van Boek 2 bij deze wet worden aangebracht.

## **TITEL 3. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN KOOPHANDEL**

### **Artikel 13**

Zekerheid die vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet was gesteld ingevolge artikel 167a, 167b, 227a of 227b van het Wetboek van Koophandel, mag vanaf een jaar na dat tijdstip ongedaan worden gemaakt, indien alsdan twintig jaren na het stellen van de zekerheid zijn verstreken of anderszins de vereisten die artikel 6.1.6.17a van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek voor voldoening tegen enkele afgifte van een kwijting stelt, zijn vervuld.

### **Artikel 14**

Artikel 263 van het Wetboek van Koophandel, zoals dat van het in werking treden der wet af luidt, is slechts van toepassing in het geval van koop van een zaak waarvoor artikel 7.1.2.2 geldt.

## **TITEL 4. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING**

### **Artikel 15**

Gedingen waarin de inleidende dagvaarding is betekend dan wel het inleidende verzoekschrift is ingediend voor het tijdstip van het in werking treden van de wet, worden geheel afgedaan met toepassing van de voorschriften van procesrechtelijke aard die voor dat tijdstip golden, voor zover niet uit de volgende artikelen anders voortvloeit. Het in de vorige zin bepaalde geldt ook voor de afdoening van een eis of verzoek, in het geding bij wege van reconventie gedaan, ook indien dat na het in werking treden van de wet is geschied.

### **Artikel 16**

Artikel 14 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dit van het in werking treden der wet af luidt, is van toepassing op alle exploiten, beslagen en tenuitvoerleggingshandelingen die na dit in werking treden plaatsvinden.

## **Artikel 17**

1. Artikel 52 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dit van het in werking treden der wet af luidt is in plaats van de voordien geldende artikelen 52 tot en met 55, 293 en 835 van toepassing, indien het vonnis na dit in werking treden wordt uitgesproken.

2. De artikelen 53 en 54 van dit wetboek, zoals deze van het in werking treden der wet af luiden, zijn van toepassing in plaats van de voordien geldende artikelen 351, 352, 405 en 406, indien in het geding waarin op het tegen het vonnis aangewende rechtsmiddel wordt beslist, op het tijdstip van dit in werking treden nog een incidentele vordering van de in die artikelen bedoelde aard kan worden ingesteld.

## **Artikel 17a**

Artikel 125k lid 4 van het Burgerlijk Wetboek blijft van toepassing op verzoekschriften, ingediend na het tijdstip van het in werking treden van de wet, indien de daarbij gevorderde wettelijke rente voortvloeit uit het bepaalde in artikel 1286 van het Burgerlijk Wetboek, zoals dat vóór dat tijdstip gold.

## **Artikel 18**

1. Een vóór het tijdstip van het in werking treden der wet gelegd beslag wordt, voor zover uit de volgende leden en uit de andere bepalingen van deze titel niet anders voortvloeit, naar het voordien geldende recht afgewikkeld.

2. In het geval van het vorige lid worden van het in werking treden der wet af tweede en volgende beslagen op hetzelfde goed met toepassing van het nadien geldende recht gelegd en is geen oppositie tegen afgifte van kooppenningen meer mogelijk. De afwikkeling van deze beslagen geschiedt met toepassing van ditzelfde recht, behoudens voor zover de afwikkeling van de eerder gelegde beslagen toepassing van het voordien geldende recht eist.

3. Indien op het tijdstip van het in werking treden van de wet de bevoegdheid bestond om krachtens een door de president gegeven bevelschrift of verlot conservatoir beslag te leggen, kan die bevoegdheid na dit tijdstip met inachtneming van het nieuwe recht worden uitgeoefend. De eis in de hoofdzaak geldt als tijdig ingesteld, indien zulks is geschied binnen acht dagen na het beslag of, indien het bevelschrift of verlot daartoe een langere termijn inhoudt, binnen die termijn. Voor de toepassing van artikel 702 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dit na het tijdstip van het in werking treden zal gelden, wordt het bevelschrift of verlot met een verlot als in dat artikel bedoeld gelijk gesteld.

4. Een executoriale verkoop door een beslaglegger die op het tijdstip van het in werking treden van de wet nog niet was aangekondigd, wordt volgens de bepalingen van het nadien geldende recht afgewikkeld. Voor de toepassing van die bepalingen wordt een schuldeiser die voordien oppositie tegen afgifte van kooppenningen heeft gedaan, gelijk gesteld met een beslaglegger.

5. Een rangregeling wordt afgewikkeld naar het recht waaronder de benoeming plaats vond van de rechter-commissaris, te wiens overstaan de verdeling zal plaatsvinden.

6. Artikel 505 lid 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dit van het in werking treden van de wet af luidt, is van toepassing op beslagen die na dat tijdstip in de openbare registers worden ingeschreven.

## **Artikel 19**

1. Indien vóór het in werking treden der wet beslag onder een derde was gelegd en op het tijdstip van dit in werking treden nog geen dagvaarding tot het doen van verklaring als bedoeld in de artikelen 479 en 741 van dat wetboek, zoals deze voor het in werking treden van de wet luiden, was uitgebracht, geschiedt vanaf de aanvang van de termijn bedoeld in artikel 740, zoals dit toen luidde, de verdere afwikkeling van het beslag met toepassing van het nadien geldende recht. Zo niet binnen die termijn of, indien die termijn vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet was aangevangen, binnen een maand na dat tijdstip, aan de derde een exploit is betekend, waarbij is voldaan aan de eisen van artikel 475 van dat wetboek, zoals dit na dit in werking treden luidt, zullen de betalingen, door de derde gedaan, van waarde zijn.

2. Indien een vonnis als bedoeld in de artikelen 751 tot en met 754 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals deze voor het in werking treden der wet luiden, nadien wordt uitgesproken, geschiedt in die artikelen bedoelde uitbetaling en afgifte met overeenkomstige toepassing van de artikelen 477 leden 1 en 5 en 478 leden 1, 2 en 3 van dat wetboek, zoals deze nadien luiden, en vindt ook de verdere afwikkeling naar het nadien geldende recht plaats.

## **Artikel 20**

Artikel 513a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dit van het in werking treden der wet af luidt, is van toepassing op alle beslagen die na het in werking treden der wet rusten op goederen waarop dat artikel betrekking heeft.

## **Artikel 21**

1. De bepalingen van de wet betreffende executie door een pand- of hypotheekhouder zijn van toepassing, voor zover krachtens de artikelen 110 en 116 van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek de bepalingen van dat wetboek betreffende een zodanige executie van toepassing zijn.

2. In geval na openbare verkoop overeenkomstig artikel 1223, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, zoals dat tevoren gold, de artikelen 3.9.4.16 tot en met 19 van Boek 3 niet van toepassing zijn en een rangregeling wordt verlangd, geschiedt deze met toepassing van het vóór het in werking treden van de wet geldende recht.

## **Artikel 22**

Een executie tot afgifte van een roerende zaak of ontruiming van een onroerende zaak geschiedt naar het recht waaronder de executie is aangevangen.

## **Artikel 23**

Het vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet geldende recht blijft tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip van toepassing op het beslag op en de executie van schepen, luchtvaartuigen en de beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen.

## **Artikel 24**

De artikelen 544 tot en met 548 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals deze vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet golden, blijven nadien van toepassing op dan nog bestaande grondrenten met dien verstande dat artikel 544 geacht wordt te verwijzen naar de bepalingen van de wet betreffende inbeslagneming en verkoop van onroerende zaken.

## **Artikel 25**

Voor de toepassing van het overgangsrecht worden hoofdzaak en schadestaatprocedure, onderscheidenlijk de procedures bedoeld in de artikelen 615 en 618 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals deze voor het in werking treden der wet luidden als afzonderlijke gedingen beschouwd.

## **Artikel 26**

Een voor het in werking treden van de wet aangevallen verzegeling wordt naar het voordien geldende recht afgewikkeld en beëindigd.

## **Artikel 27**

De artikelen 797a tot en met 797f zijn niet van toepassing op een gerechtelijke bewaring die voor het in werking treden van de wet is tot stand gekomen of door de rechter bevolen.

## **TITEL 5. OVERGANGSBEPALING IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING**

### **Artikel 28**

Het vierde lid van artikel 552a is slechts van toepassing op klaagschriften die na het in werking treden van de wet zijn ingediend.

## **TITEL 6. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN DE FAILLISEMENTSWET**

### **Artikel 29**

1. Op een faillissement dat vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet is uitgesproken en op een surséance van betaling die vóór dat tijdstip voorlopig is verleend, is de wet niet van toepassing.

2. Indien echter bepalingen van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuw Burgerlijk Wetboek krachtens de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn, zijn tevens de voorschriften toepasselijk die in verband met die bepalingen voor het geval van faillissement of surséance van betaling in de Faillissementswet zijn opgenomen.

### **Artikel 30**

1. De artikelen 36 en 230 vierde lid van de Faillissementswet worden met ingang van het tijdstip van het in werking treden van toepassing op bestaande rechtsoverdrachten.

2. De artikelen 182 eerste lid en 188 eerste en tweede lid van de Faillissementswet zijn van toepassing op de uitdelingslijsten die na het in werking treden van de wet worden goedgekeurd en op de uitvoering daarvan.

3. Artikel 232, onder 2<sup>o</sup>, van de Faillissementswet is van het in werking treden van de wet af van toepassing op de nadien verschijnende termijnen van de daar genoemde vorderingen.

### **Artikel 31**

Indien krachtens artikel 182 van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek op de gevolgen van een tekortschieten in de nakoming van een overeenkomst het voor het in werking treden van de wet geldende recht toepasselijk is, blijven ook de artikelen 37, 38, 236 en 237 van de Faillissementswet, zoals deze voordien golden, van toepassing.

## **TITEL 7. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE WIJZIGING VAN ANDERE WETTEN**

### **Artikel 32**

Voor zover en zolang een bepaling uit de Boeken 3, 5 en 6 van het Burgerlijk Wetboek of een bij deze wet vastgestelde wettelijke bepaling of wijziging niet geldt ingevolge de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek of ingevolge dit gedeelte der wet, blijft een daarop steunende wettelijke bepaling eveneens buiten toepassing.

### **Artikel 33**

Artikel 18 is van overeenkomstige toepassing op regelingen met betrekking tot beslag of executie, die in bijzondere wetten voorkomen en die bij deze wet aan het Wetboek van Burgerlijk Rechtsvordering worden aangepast.

### **Artikel 34**

Artikel 38a derde lid van de Wet van 9 juli 1842 (Stb. 20) op het Notarisambt vindt alleen toepassing op verklaringen van erfrecht die na het in werking treden van de wet zijn opgemaakt.

### **Artikel 35**

Artikel 21 van de Pachtwet, zoals vastgesteld bij deze wet, geldt vanaf drie jaar na het in werking treden van deze wet.

### **Artikel 36**

1. De wijzigingen die bij de wet worden aangebracht in de Onteigeningswet, zijn niet van toepassing op een onteigening waarin de dagvaarding overeenkomstig artikel 18 of artikel 47 van die wet reeds voor het tijdstip van het in werking treden der wet is uitgebracht.

2. Op de onteigening van een erfdienstbaarheid als bedoeld in artikel 4 eerste lid van de Onteigeningswet zoals dat gold vóór het tijdstip genoemd in het vorige lid, blijven de voordien geldende bepalingen van toepassing, indien vóór dat tijdstip reeds een terinzagelegging als bedoeld in artikel 7, 12, 80, 127 of 143 van de Onteigeningswet is geschied.

### **Artikel 37**

De artikelen 48 tot en met 52 van de Grootboekwet, zoals die bij deze wet zijn vastgesteld, zijn niet van toepassing, indien de schuldenaar of de pandgever reeds vóór het in werking treden van de wet in de nakoming van zijn verbintenis was tekortgeschoten en aan de pandgever de uitwinning van het pand reeds was aangezegd.

### **Artikel 38**

Van het in werking treden der wet af zijn op een recht dat in het tevoren geldende artikel 5, derde lid onder b, laatste zinsnede van de Belemmeringenwet Privaatrecht, werd aangeduid als niet met name in het Burgerlijk Wetboek genoemd, de bepalingen van titel 5.8 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

## Artikel 39

1. Artikel 86 lid 1 van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing, zolang een vóór het in werking treden van de wet, ingevolge artikel 16 van de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 1926, 334) op de invordering van 's Rijks directe belastingen gelegd bodembeslag, niet is afgewikkeld.

2. Artikel 16 derde lid van die wet, zoals dat bij deze wet is vastgesteld, is niet van toepassing met betrekking tot een vóór het tijdstip van het in werking treden van de wet gelegd bodembeslag voor zover het betreft de rechten van hen die tot aan dat tijdstip reeds op grond van de toenmalige artikelen 2014 tweede lid van het Burgerlijke Wetboek en 230 van het Wetboek van Koophandel bevoegd waren tot de terugvordering van een in beslag genomen zaak.

## SLOTBEPALINGEN

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

2. Onze Minister van Justitie kan de voorgaande bepalingen als hoofdstuk of deel van een hoofdstuk in het geheel van de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw Burgerlijk Wetboek invoegen met de daartoe nodige wijziging in de nummering, mede in de verwijzingen.

3. Deze wet kan worden aangehaald als Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (twaalfde gedeelte).

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 2 april 1991

Beatrix

De Minister van Justitie,  
E. M. H. Hirsch Ballin

Uitgegeven de *veertiende* mei 1991

De Minister van Justitie,  
E. M. H. Hirsch Ballin

Zie voor de behandeling in de  
Staten-Generaal:  
Kamerstukken II 1985/86, 1988/89, 19 528  
Hand. II 1988/89, blz. 6291  
Kamerstukken I 1988/89, 19 528 (239),  
1990/91, 19 528 (82, 82a, 82b)  
Hand. I 1990/91, blz. 617-620